

Zjazd prefektów strefy okupow. w Paryżu

Sprawy aprowizacji i „zastępstwa”

Vichy. — W Paryżu p. Premier Laval przyjął 57 prefektów okręgowych i departamentalnych ze strefy okupowanej. Na zjeździe byli także obecni pp. Ministrów: Cathala, Bonafous, A. Bonnard, Bichelon i Lagardelle.

Kierownik Rządu oraz p. Bonafous — Minister Rolnictwa i Aproprowizacji, poruszyli na wstępie zagadnienia aprowizacji na okres przednowka i określili nowe wytyczne w sprawie żywności oraz jej rozdzwia, przy wzmożeniu kontroli rządowej.

„Nie żądam od was — dodał p. Premier — byście byli popularnymi, bo wiem, że musicie nieraz okazać swą surowość, ale myślcie o dzieciach i starcach oraz starajcie się im zapewnić minimum żywności.”

P. Cathala — Minister Finansów i Gospodarki krajowej wysłuchał prefektów znaczenie i spo-

dziewane skutki praktyczne dwu ostatnich ustaw finansowych oraz zarządzeń, dotyczących ukrojenia przewidywań w dziedzinie aprowizacji i gospodarki krajowej. Nowy system karny jest znacznie uproszczony i pozwala na szybkie karanie winnych.

P. A. Bonnard podkreślił rolę, przypadającą nauczycielstwu szkół powszechnych — ze względu na ich pochodzenie i stałe kontakty z ludem.

P. Bichelon — Minister Produkcji przemysłowej i Komunikacji, omówił stan obecny zagadnienia zastępstwa jeńców przez robotników, udających się na pracę do Rzeszy oraz wyjął przebieg toczących się obecnie w tej sprawie rokowań.

Podczas wspólnego śniadania p. Premier Laval skreślił ogólne położenie dyplomatyczne Francji w obecnym okresie.

Układ handlowy trójprzymierza

Berlin. — Pan von Ribbentrop, minister spraw zagranicznych Rzeszy i gen. Hiroshi-Oshima, ambasador japoński w Berlinie, podpisali 20 stycznia w kwatrze głównej Kancelarii Rzeszy układ pomiędzy tymi krajami, zawarty w celu obustronnej współpracy gospodarczej.

Taki sam układ podpisany został tegoż dnia w Rzymie pomiędzy Italią a Japonią, przez hr. Ciano, ministra spraw zagranicznych Italii i p. Yuhichi-Khase, chargé d'affaires Japonii.

Układy te zawarte są na okres trwania trójprzymierza i do pełnia go w dziedzinie gospodarczej. Jest to wzmocnienie aliansu trzech mocarstw na szerszej podstawie ekonomicznej.

Obszary życia Europy i Azji wschodniej i wszystkie ich zasoby oddane są na usługi wojny totalnej.

Stanowią one podstawę dla przyszłej stałej współpracy tych państw po wojnie, wymiany produktów i ustalają metody kolaboracji we wszystkich sprawach ekonomicznych i finansowych.

VICHY. — P. Premier Laval przyjął na posłuchaniu oficjalnym p. Milani, ambasadora Japonii.

Z deklaracji p. Rosenberga

Berlin. — P. Rosenberg — Minister dla terytoriów zajętych na Wschodzie — wygłosił przemówienie o znaczeniu obecnego konfliktu zbrojnego, podkreślając, że Rzesza znajduje się w stadium wojny totalnej.

„Naród niemiecki zerwał wszystkie mosty, jakiegoś mu pozwoliły na zawrócenie z obranej drogi. Znamy naszych wrogów i wie my, że międzynarodowe zydost-

wo nie przebaczyło nam wysiedlenia z kraju, w którym rządziło przez 150 lat.

„80 milionów Niemców zrozumiało wreszcie, że w walce, toczącej się obecnie, rozgrywa się losy całego narodu, i nie spodziewamy się od nieprzyjaciół żadnego miłosierdzia.”

POBÓR W W. BRYTANII

Londyn. — Brytyjski minister wojny oświadczył, że zgadza się na wezwanie do szeregu młodszych 17-letnich, zgłaszających się do służby wojskowej, pod warunkiem, że zostaną oni przydzieleni do rezerwy, a przejdą do służby czynnej dopiero po ukończeniu 18 lat. Mogą oni być również, na życzenie, przydzielani do oddziałów w terminie określonym zgóry, po ukończeniu 17 i pół lat.

Instytucje ukraińskie w Stanisławowskim

Stanisławów. — W Stanisławowskim utworzone zostały ukraińskie i lokalne Komitety Ukrainie, posiadające również delegatury w poszczególnych wsiach. Komitety te kierują życiem kulturalnym i narodowym Ukraińców w ścisłym porozumieniu i według instrukcji władz.

W Stanisławowie i w innych miejscowościach zostały otwarte ukraińskie szkoły powszechne, średnie i zawodowe. Pod zarządem komitetu ukraińskiego pozostają ukraińskie towarzystwa oświatowe (dawniej: „Proświta”).

Żadnej autonomii terytorialnej ani w Polsce, ani na ziemiach sowieckich Ukrainy nie otrzymali. Wszystkie komitety i instytucje ukraińskie zostały podporządkowane t. zw. Centralnemu Komitetowi Ukrainie, podlegającemu bezpośrednio komisarzowi Rzeszy.

Na zjeździe przedstawiciele 25-ciu komitetów prowincjonalnych przegawiało wyłącznie po niemiecku, — a przewodniczący Włodzimierz Kubijowicz poświęcił swą mowę przywitaniu niemieckiego komisarza. Robotnicy ukraińscy są masowo wywożeni do Rzeszy.

Otwarcie wystawy „Loteria dawniej i dzisiaj”

Paryż. — Pan Cathala, minister - podsekretarz stanu do spraw Gospodarki Narodowej i Skarbu, otworzył wystawę pod tytułem „Loteria dawniej i dzisiaj”, urządzoną w pawilonie O-

ranżerii.

W przemówieniu swym p. Cathala powiedział m. in.:

„W przeżytych obecnie chwilach — loteria jest pożyteczna i na czasie. Jest to potężny środek płatniczy ze strony tych, którzy żywią nadzieję.

„Zawdzięczając nabywcom biletów loteryjnych — blisko miliard franków wpłynęło do kas Państwa Krajowej, dostarczając drogą środków do rozwinięcia działalności instytucji zdrowotnych i młodzieżowych, których niepodobna utrzymać z budżetu normalnego Państwa.

„Należy wyrazić podziękowanie zreszczeniem komendantów, które podejmują się umieszczania i sprzedaży odcinków biletów, konstatając jednocześnie, że wpływ jaki stąd czerpią — około 200 milionów — idą na korzyść ich towarzyszy, ofiar poprzedniej wojny.

„Loteria jest więc pożyteczną instytucją społeczną.”

JENYŹ TUNIZJI PRZYBYLI DO ROANNE

Vichy. — Do Roanne przybył transport jeńców francuskich, zwolnionych przez władze niemieckie, a pochodzących z frontu tuniskiego. Miejsce władze i ludność zgłotowały mu uroczyste przyjęcie, podczas którego wygłoszono kilka przemówień, podkreślając zadowolenie z powrotu tych wojskowych do kraju.

Polacy w Szanghaju

Szanghaj. — Trzecia część uchodźców straciła swą dotychczasową pracę. Ci uchodźcy polscy, którzy nie uzyskali dalszych wizj wyjazdowych, mogliby ewentualnie pozostać w obozie w Persji, gdzie warunki są lepsze niż w Szanghaju.

Organizacje charytatywne w Szanghaju złożyły również podanie do władz okupacyjnych, by uchodźcy, którzy nie uzyskali możliwości emigracyjnych, mogli wyjechać do innych miast chińskich pod panowaniem japońskim, szczególnie do Tientsinu, gdzie łatwiej jest uzyskać środki utrzymania. Nadto rozważany jest projekt przesiedlenia uchodźców polskich do Charbinu i innych miejscowości w Mandżurii. Jak sądzi, Japonczycy zezwolą na użycie zamrożonych funduszy bankowych w celach emigracyjnych.

Wice zarówno do administracji okupacyjnej, jak i do władz socjalistycznych w Kuibyszewie. Ci uchodźcy polscy, którzy nie uzyskali dalszych wizj wyjazdowych, mogliby ewentualnie pozostać w obozie w Persji, gdzie warunki są lepsze niż w Szanghaju.

Organizacje charytatywne w Szanghaju złożyły również podanie do władz okupacyjnych, by uchodźcy, którzy nie uzyskali możliwości emigracyjnych, mogli wyjechać do innych miast chińskich pod panowaniem japońskim, szczególnie do Tientsinu, gdzie łatwiej jest uzyskać środki utrzymania. Nadto rozważany jest projekt przesiedlenia uchodźców polskich do Charbinu i innych miejscowości w Mandżurii. Jak sądzi, Japonczycy zezwolą na użycie zamrożonych funduszy bankowych w celach emigracyjnych.

Przydział żywności na luty

Vichy. — Arkusz na zakup „różnych” produktów na miesiąc luty wydany będzie w zmianian kuponu Nr. 7 arkusza półrocznego.

Arkusze opatrzone innymi literami niż „P” zawierają kupony cyfrowe na tłuszcz w ilości 210 gr. i na 140 gr. sera.

Produkcenci mleczni podzielili się na dwie kategorie, i otrzymują w związku z tym jedną z kart, zaopatrzoną w literę P1 względnie P2. Arkusze A - P1 — przeznaczane dla producentów I kategorii — zawierają kupon na masło lub ser, lub na oba produkty. Arkusze A - P2 przeznaczane są dla producentów II kategorii i zobowiązane bonów.

Arkusze P1 i P2 zawierają kupony na masło i ser, mogą być używane wyłącznie w hotelach i restauracjach, nie będą jednak dawały prawa do zapisów i zakupów indywidualnych w sklepach detalicznych.

Produkcenci III kategorii, członkowie ich rodzin oraz personel robotniczy zamieszkały i karmiony przez przedsiębiorstwo, dostają arkusze zobowiązujące kupony do tłuszczowych.

KARTY ŻYWNOSCIOWE
Vichy. — 1. Karty chlebne — wydawane będą w zmianian za kupon Nr. 6 z lutego.

2. Karty mięsne — w zmianian za kupon Nr. 7.

3. Karty na „różne” produkty — za Nr. 7.

4. Karty dodatkowe dla ciężko pracujących — w zmianian za Nr. 4.

5. Karty dla pojedynczych osób cywilnych zostaną zastąpione w Paryżu przez nowe, różniące się od stycznych innych druków oraz zastąpieniem kuponu tłuszczowego na 15 gr. — 10 gramowym.

6. Arkusze żywnościowe pozostają w mocy:

a) indywidualne karty żywnościowe;

b) karty na kartofle (z ważnością od 1 września 1942 r. do 28 lutego 1943 r.);

c) karty dla kobiet ciężarnych;

d) karty specjalne dla producentów zbóż i jarzyn (z ważnością od 1 września 1942 do 28 lutego 1943 r.).

PRZYDZIAŁ KAPUSTY I WĘGLA W LYONIE

Lyon. — Na mocy decyzji p. prefekta okręgowego, przewidziano na przydział trzeciej porcji węgla kuchennego — na czas od 1 lutego do 15 marca br. Przydział wynosi (za znaczki Nr. 7 z karty węglowej, licząc po 75 kg.):

75 kg. dla jednej osoby, 150 kg. dla 2 — 3 osób, 225 kg. dla 4 — 5 osób, 300 kg. dla 6 — 7 osób itp.

Poza tym można otrzymać po 200 gr. kapusty kiszonej za znaczek DS ze stycznia z karty „różnych produktów”.

Jak Attlee ocenia położenie wojskowe

Londyn. — P. Winston Churchill nie przemawiał na otwarciu nowej sesji parlamentarnej. W jego zastępstwie — p. Attlee dał pobieżny przegląd sytuacji wojskowej na frontach wschodnich i afrykańskich.

Starając się o sprawiedliwie w oczach członków parlamentu zastopniący w operacjach w Tunisie, podkreślając szczególnie daleki dystans dostarczania materiału i aprowizacji i złe warunki atmosferyczne, przedstawiając działalność członków.

P. Attlee uważa, że „zupełnie zrozumiałe, że wypadki nie są oceniane w jednakowy sposób przez Anglików i Amerykanów”, lecz ubolewa nad polemiką na ten temat w prasie z obu stron Atlantyku.

Zatrzymując się nad kwestiami politycznymi w Afryce Północnej, p. Attlee uważa, że „nie można brać pod uwagę zerządnych lub osobistych rozważań”.

UTWORZENIE NOWEGO RZĄDU W ALBANI
Rzym. — Utworzony został w Albanii nowy rząd przy współudziale przedstawicieli króla. Prezesem rady ministrów został mianowany p. Ekrem Libohowa, z pełnieniem funkcji min. spraw wewnętrznych; p. Mirakay reprezentować będzie partię faszyistowską.

Pozostałe teki zostały rozdzielone w sposób następujący: p. Kosmici — min. sprawiedliwości, p. Naraci — gospodarstwo narodowe i oświata, p. Aguchi — roboty publiczne, p. Kreyzu — odzyskanie terytorium; p. Cherkow — wychowanie narodowe.

Podsekretarzem stanu w prezydium rady ministrów został p. Leka, w min. oświaty — p. Resuli, w min. odzyskanych terytoriów p. Blaca.

Z komunikatów...

Z. S. R. R. ...

Berlin. — W południowej części Kaukazu odrzucono gwałtowne ataki nieprzyjacielskie i zniszczono w dwa dni 52 czołgi. Znaczące formacje lotnictwa Rzeszy biorą czynny udział w tych walkach. Oddziały niemieckie z odcinka stalingradzkiego w dalszym ciągu stawiały opór atakującym kolumnom sowieckim. Podczas zaciętych walk na południe od Ładogi zniszczono 27 czołgów. Pomiedzy 11 a 20 bm. zniszczono ogółem na froncie wschodnim 804 czołgi nieprzyjacielskie.

ZACHÓD ...

Berlin. — Dokonano kilku nalotów na południowe okry Anglii, wywołując pożary i wybuchy w portach i ośrodkach przemysłowych, a także w Londynie.

AFRYKA

Berlin. — W Trypolitanii woj-

Wyspy Salomona

W odległości tysiąca mil na północny-wschód od wybrzeża Australii leży gromada wysp, znaną jako Wyspy Salomona. Archipelag ten na oceanie Spokojnym składa się z piętnastu większych wysp i ze czterech grup mniejszych wysepek. Dostęp do nich utrudniają rafy czyli podwodne skały koralowe. Największą jest wyspa Bougainville, mająca około 120 mil długości, a 35 mil szerokości.

Powierzchnia tych wysp jest górzysta. Są to wierzchołki gór morskich, sterczące ponad powierzchnię wody, z których najwyższy sięga 7,760 stóp wysokości. Wyspy są pochodzenia przeładowe, największą z nich jest wyspa Bougainville, która ma dwa wulkany są czynne, a resztę już zalicza się do wygasłych. Wy- spy obfitują w ciepłe źródła. Ponieważ klimat jest wilgotny i pod-

zwrotnikowy, to wyspy te są do- brze zalosione i wszelka wegetacja jest niezwykle bujna. Wy- wozi się kopre (orzech kokosowy), perły i drzewo sandałowe.

Mieszkańcy są Melanczyjczy- kami, koloru ciemnego, o silnym zarostu i włosach kruczawych. Uprawiają rolę i budują okręty. Mało mają styczności z białymi, praktykują wielożenstwo i do niedawna oddawali się ludożer- stwu. Żyją poniekąd w stanie dzikości. Białych jest około 500 pomiędzy 200.000 krajowcami.

Wyspy te odkrył Mendana w roku 1567. Pod koniec dziewiętnastego wieku podzielił je Wy- spami Salomona Niemcy i Wiel- ka Brytania; zaś po 1919 r. część ich z mandatu Ligi Narodów należy do Związku Australijskiego, a reszta do Wielkiej Bry- tanii. Obecnie opanowali je Japo- nczycy.

Chrześcijańskie pojęcie pracy

Praca powinna zadowalniać wszystkie potrzeby człowieka, a nie służyć do wzbogacenia się jednych kosztem innych. Chodzi o zadowolenie potrzeb ludzkich, w przystosowaniu do niej i czasu, aby każda jednostka ludzka mogła spełnić swe przeznaczenie ziemskie i wieczne.

To chrześcijańskie ujęcie pracy różni się od innych pojęć, jak:

1. Liberalne: praca jest towarem obliczonym na zysk, ma zatem tylko wartość ekonomiczną, regulowaną prawem popytu i podaży, a ustaloną drogą wolnej konkurencji, nie posiada zaś żadnej wartości moralnej, a logicznym rezultatem takiej koncepcji jest dyktatura kapitalistyczna.

2. Socjalistyczne: praca jest jedynym źródłem dóbr materialnych, które powstają zalewając na skutek pracy; stąd walka klasowa między pracownikami a kapitalistami, prowadząca do dyktatury proletariatu.

3. Komunistyczne: jedynostka traci wartość osobistą, gdyż całokształt pracy powinien iść na korzyść zbiorowości — wreszcie

4. Nacjonalistyczne: praca umożliwia wzbogacenie i wzmocnienie narodu, a robotnik uważany jest za szeregowca, który uzbiera swój kraj przeciwko zakusom sąsiada.

Wszystkie te koncepcje zapominają o znaczeniu boskim, społecznym, rodzinnym i osobistym pracy.

Nie należy mówić, że chrześcijański sposób ujęcia pracy jest pięknym ideałem, ukracającym w dziedzinie utopii; nie jest tak bynajmniej, jest to bowiem jedyné ujęcie życiowe, ustalające wartość pracy ludzkiej pod wszystkimi względami.

Jedyné chrześcijańskie doktryna pracy wykazuje jej cechy ludzkie, różnice pracy człowieka i zwierzęcia, maszynę, czy niewolnika. Ona jedna łączy praca dla jednostki i dla ogółu, dla duchowej pracy, odpowiadając

prawdziwym potrzebom ludzkości.

Chrześcijańska ideologia pracy pozwala na uporządkowanie poszczególnych dziedzin pracy.

a) Opieka duchowa: ksiądz jest pracownikiem, poświęcającym swe zdolności dla służby duchowej, najbardziej oddanej Bogu, a ściślej mówiąc, dla służby Bogu na ziemi.

b) Sztuka rzadzenia: w masach, nie mających należytego szacunku dla autorytetu władzy, należy władzę tę umocnić, co jest zadaniem władzy wykonawczej, która ma zapewnić wszystkim ład i bezpieczeństwo, dające wielkie pole do działania, ale nakładające zarazem dużą odpowiedzialność.

c) Działalność rodzinna: zmierzająca do zachowania, pomnożenia i oświecenia rodu ludzkiego, uważając działalność w obrębie komórki rodzinnej za rozrodczą i wychowawczą.

d) Praca zawodowa: polegać może na administrowaniu, kierownictwie lub wykonaniu, a celem jej jest dostarczenie produktów niezbędnych do życia, jego zachowania i rozwoju.

Rozróżnia się w niej poszczególne działy, jak: praca ręk — produkująca przedmioty, praca umysłowa — poszukująca prawdy, praca techniczna — nastawiona na wynalezienie nowych metod pracy, praca artystyczna — będąca wyrazem dążeń do piękna.

Wszystkie te działy pracy połączane są ze sobą jedną ideą, wyrażoną przez Kościół: jest nią sprawiedliwość i miłosierdzie.

Trudno jest ocenić wartość pracy, wychodząc poza ramy jej ujęcia chrześcijańskiego. Niepodobna odróżnić pracy dobrej od złej.

Nie można ocenić pracy, która oddaję ludzi od ich przeznaczenia. Rozpiętość jej tłumaczy się dewizą chrześcijańską, opiewającą, że nie żyje się wyłącznie dla pracy i gromadzenia bogactw, lecz pracując się, aby móc żyć.

(La Croix).

JUTRO:
TULUZA, OGNISKO CYWILIZACJI
(Z dziejów królowej Południa)

ROZDZIAŁ XIII.

Nazajutrz Petroniusz kończył się zaledwie ubierać w unctorium, gdy nadziedzi wezwany przez Teljreazasa Winicjus. Wiedział on już, że żadne nowiny od bramy nie przysyły wiadomości, że zamiast go pocieszyć, jako dowód, że Ligia znalazła się w mieście, przynębiła go jeszcze bardziej, albowiem poczęła przypuszczać, że Urzus mógł ją

TO I OWO

POSZANOWANIE SŁOWA

Jednym z ważniejszych czynników dysharmonii obecnej, w jakiej krwawi się świat, jest brak poszanowania słowa. Nie chciałabym analizować skutków niedotrzymania umów i traktatów międzynarodowych itp. Każdy z nas odczuwa je na własnej skórze, zdając sobie z tego sprawę. Ale właśnie pragnęłabym zwrócić uwagę na tę zwykłą, codzienną, ponieważ słowo, na zdania wygłaszane bez zastanowienia, wręcz niezdawanie sobie sprawy z ważności tego, co się mówi.

Nerwy wyczerpane anomalia dnia codziennego, przeżycione, a często nawet chore, reagują silnie na umienne wrażenia, niż na radość. Ileż razy doświadczałam serwowanego nieproporcjonalnie zmartwienia się z jakiegoś powodu w stosunku do nikiej zaledwie radości, gdy zło minęło.

Mam wrażenie, że trzeba szkolić w sobie umiarkowanie radości, aby zrównoważyć reakcję smutku i radości. Często martwimy się na zapas. A przecież każde zmartwienie zatrzuwa organizm nieczym trucizną. Właśnie dlatego, abyśmy mogli zdrowieć, stanąć do naszych warsztatów pracy, należy zachować pogodę ducha. Całą siłą przeciwstawiać się truciźnie plotki. Właśnie w ostatnich czasach nasilenie w sferze wybujałej fantazji i absurdalnych wersji doszło do zenitu. Nawet nie sposób dociec, skąd się biorą te opowiadania z tysiąca i jednej nocy. Z jakiegoś palca zostały wysane. Ale obserwowamy reakcje psychiczne. Ludzie o słabszych nerwach poddają się bez zastrzeżeń najbardziej absurdalnym opowiadaniom.

Zdawałoby się, że wrodzona i te ligencja i poziom kulturalny powinny stanąć do walki z absurdem. Tymczasem absurd triumfuje i w coraz fantastyczniejsze przyodziany szaty, rozprzestrzenia się z zawrotną szybkością, szerząc strach i panikę.

Wystarczy, aby w dużym skupisku znalazły się dwie osoby podlegające panice; nieczym zaraz ogarnia ona coraz szersze kręgi. Na szczęście jednak, spokój i opamiętanie kilku silnych jednostek potrafi tłumić w zarodku szerzące się zło.

Kontrolujemy każde nasze słowo, przeciwstawiamy się opowiadaniom z dziedziny umiennej fantazji. Trzymamy na wodzy nasze nerwy. Przetrzymaliśmy ten długi okres tulaczki, że naprawdę już jest bliżej niż dalej do „kresu wędrówki”.

Nie rzucamy sami sobie kamieni pod nogi. Nie pozwalamy wypiekać węzom trójciąg. Depczym je, zapatrzeni w słońce prawdy.

BUDOWA 15.000 TERENÓW SPORTOWYCH

Vichy. — W wywiadzie prasowym p. Pasot, Komisarz Gen. do spraw sportowych, wyjawia, iż projekt rządowy rozwoju ruchu sportowego we Francji przewiduje budowę, względnie urządzenie 15.000 terenów sportowych w roku 1943. Na ten cel przyznano 600.000 fr. subwencji rządowych dla różnych miast i organizacji, zajmujących się wychowaniem fizycznym młodzieży.

Świat robotniczy po wojnie

Vichy. — Pismo syndykalne „Monde Ouvrier” zastanawia się w jednym ze swych artykułów nad tym, jak zostaną przeprowadzone po zakończeniu wojny przejście z gospodarki wojennej na pokojową.

Zdaniem autora artykułu — produkcja powinna mieć przede wszystkim na celu zadośćuczynienie najkonieczniejszym potrzebom ludziom, nagromadzeniu zapasów artykułów spożywczych i innych niezbędnych. Tutaj wysuwa się na pierwszy plan kwestia, w jaki sposób ludzie pozbawieni całkowicie siły kupna, będą mogli uzyskać minimum potrzebne do ich potrzeb. Należałoby ustalić plan fahymiaslowej pomocy dla repatriowanych jeńców, wdów wojennych, młodych małżeństw etc.

„Wobec łatwego osiągnięcia obecnie ogromnej wydajności produkcji — potrzeby konsumpcji będą mogły być szybko zaspokojone. Wtedy wysuwa się inne zagadnienia nie mniej ważne: jak uniknąć skutków nadprodukcji, kryzysów gospodarczych i bezrobocia, które wydały tak obfity plon po poprzedniej wojnie? Należy wytyczyć wszystkie siły dla ochrony jutra, uniknąć kryzysu zapomocą zorganizowanej gospodarki dla zadowolenia koczujących potrzeb ludzkich.

„Pracownicy będą mieli po wojnie prawo do wymagań w tej dziedzinie. Ileż to rzeczy potrzeba dla umożliwienia im warunków życiowych.

„Nasamprzód wysuwa się kwestia mieszkań robotniczych, w których młode pokolenia mogłyby rozwijać się zdrowo. Wiele zarządów miejskich szkuje już odpowiednie projekty.

Na drugim miejscu stoi sprawa zdrowotności robotników, wśród których strzasy się gromadzą, spowodowane fatalnymi warunkami mieszkaniowymi i niedostatecznym odżywianiem.

SPRAWY BIEŻĄCE

Zły ten ptak, który kała własne gniazdo

Jakże często słyszymy powyższe zdanie w chwili piętnowania wykrytych nadużyć, gdy sprawcy lub odpowiedzialni za nich urzędnicy usiłują wmówić szeroćmi masom, iż publiczne omawianie zarówno niesumienności materialnej jak zaniedbania wziętych na siebie obowiązków może zaszkodzić dobrej opinii narodu zagranicą.

Lecz gdy np. premier lub minister wydaje rozporządzenie o postawieniu na odpowiednim poziomie ustępów publicznych i prywatnych, co się dzieje wówczas?

Jakiś niemądry dowcispis w piśmie humorystycznym, niewyrobionym społecznie, czy też urzędnik, którego przyłapano na bardzo, bardzo wielkim w tej dziedzinie nieporządku, zaczyna kłpić z przedstawiciela własnego rządu, że to nie jego rzecz zajmować się ustępami, nie jego rzecz sprawdzać naocznie, czy rozporządzenie zostało wprowadzone

„Obecnie warunki spowodować mogą prawdziwą katastrofę, o ile w odpowiednim czasie nie zwróci się należytej uwagi na przywrócenie zdrowia kobietom, dzieciom i samym robotnikom.

„Klasa robotnicza odegra ważną rolę w odbudowie powojennej świata — należy więc dać jej odpowiednie warunki bytu.

„Dążeniem każdego pracującego — jest zabezpieczenie bytu na przyszłość, stała praca i spokojna starość.

„Trzeba będzie dać możność klasie pracującej wzięcia udziału, narówni z innymi warstwami społecznymi, w budowie nowego ustroju.

„U podstawy tego ustroju nowego znajdują się rodzina, a dla lepszego jej rozwoju należałoby pomyśleć o wprowadzeniu zarobków rodzinnych, mieszkań robotniczych, utrzymania kobiety przy ognisku domowym, wzbronienie jej pracy w zawodach męskich, i t. d.

„Dla dokonania tego dzieła odrodzenia klasy robotniczej należy na pierwszy plan wysunąć rozwój kultury umysłowej i duchowej młodego pokolenia, z posród którego mają się w przyszłości rekrutować przywódcy ruchu robotniczego” — kończy zesapismo francuskie.

W kilku wierszach

WARSZAWA. — Polskie Zakłady Elektryczne postanowiły obniżyć swój kapitał zakładowy z 2.625.000 zł. do 625 tys. zł. dla pokrycia niedoboru za okres 1927-1940 r.

WASZYNGTON. — Paszporty graniczne między U.S.A. a Kanadą zostały zmniejszone dla obywateli obu krajów. Wy starzają zwykłe przepuski.

SZTOKHOLM. — Za upoważnieniem od strony wojennej 7.000-lonowy statek szwedzi „Nordenskiöld” przybył do Szwecji z ładunkiem bawełny i ryżu.

BUENOS-AIRES. — Rząd argentyński postanowił unieważnić dług wojenny Paragwaju.

w czyn i podsuwa bezmyślnie publiczności, niedocenającej wartości higieny i nie zdającej sobie sprawy, ile chorób szerzy się przez niezakryte kloaki, na których siadają owady i składają następnie zarzarki na jedzenie, napoje, szklanki i talerze, odzież itp. itp. — nazywanie ustępu według nazwiska ministra.

Rozbawiona częściowo złościła, częściowo bezmyślna masa ludzka podchwytuje nazwę „sławki” i nie waha się publicznie ubliżać przedstawicielowi własnego państwa.

A o zagranicy w tym wypadku pamiętać to nie łaska?

Jakie wnioski mogą wyciągnąć z takich „niewinnych żartów”? — gotowi do drwin, do wybryków zagadnienia celem szkolenia nam — nasi wrogowie?

Stan ubikacji jest taki, że aż minister zmuszony jest oświadczyć, że nie ma sprawy zająć. I naprawdę nie znajduje natychmiast posuchu? Urzędnicy nie wstydzą się nadejść tej sprawie rozstos? Możeżby warto zrobić wywiadzik i umieścić kilka zdjęć z najbardziej opłakanie wyglądających wyodek?

Oto jakie echa mogą wywołać niespołeczne kpiny zagranicą.

Ludzie dobrej woli nie dopuściliby do tego, by tak doniosło dla zdrowia publicznego zarządzenie zostało w żart obrócone. Niezależnie od poglądów na zaprawiania polityczne czynnego przedstawiciela swego rządu staraliby się, nawet gdyby rozporządzenie było niedołybie sformułowane, wlać wń treść, skorzystał z niego, by wytoczyć walkę niechlujstwu, by wykpić tych młodych brudasów, u których urzędnik znajduje ubikację wysoce zaniedbaną albo nieistniejącą. Taka satyra — chociażby z obawy przed śmiesznością — pociągłaby za sobą przynajmniej usunięcie szeregu niedomagań. Niejednemu podróżny byłby w mniej przykrej sytuacji w jakimś maleńkim a może i dużym... zajeździe, a zagraniczny turysta nie miałby o czym wspominać z przykrością. Ale wolano u nas kłpić z niby to nie na miejscu będącego ministra.

Może też, gdyby satyra była wówczas posła w odpowiednim kierunku, to obecnie, w okresie ciężkich doświadczeń w Polsce i na szerokim świecie, dzięki uświadomieniu i zrozumieniu ważności tejpienia zarzarków u źródła, mniej byłoby dzisiaj najrozmaitszych chorób i zyciejsze mielibyśmy wygódki.

Cóż, kiedy i teraz jeszcze brak ludzom dobrej woli, zwłaszcza gdy chodzi o zarządzanie pochodzące od własnych wójez postawionych rodaków.

Jubileusz gastronomiczny

Lyon. — 7 lipca 1841 r., trzej obywateli Lyonu założyli stowarzyszenie, które pod zmienionymi kilkukrotnie nazwami przetrwało z górą 100 lat.

Początkowo nazywane skromnie „La Chose”, przekształciło się ono następnie w „Bonnet de Coton”.

Żołęźone przez różnorodny zespół uczestników, leżyło w następstwie w swym gronie znane osobistości lyńskiego świata literackiego i artystycznego, nie przyjmując jednak kobiet.

SZPAGAT DO ŻNIWIAREK

Saint-Etienne. — Dotychczas zebrano już pewną ilość używanego do żniwiarek szpagatu, pochodzącego z poprzednich lat. Obecnie władze przypominają, iż dostarczanie tego szpagatu jest obowiązkowym i winno być dokonane przez zainteresowanych przed 15 lutego 1943 r.

BALONIKI ZAPALAJĄCE KOŁO PRIVAS

Privas. — W kilku miejscowościach dep. Ardèche; znalazło na baloniki zapalające, które jednak nie wyrzadziły żadnych szkód. Znalaziono też podobne baloniki w dep. Vaucluse, ale niewybuchłe, względnie takie, które zapaliły się na polach i szkód nie wyrzadziły.

Celem stowarzyszenia było zbieranie się raz na miesiąc przy wspólnym stole biesiadnym, dla zjedzenia po tanią cenę, bo za 3 fr., smaczno go obiadu przez zaprzyjaźnionych smakoszy.

Aktywności tych stowarzyszeń przysparza siłą rzeczy wobec dzisiejszych warunków bytowania, smakoszy lyończy nie wątpią jednak, że odżyją one, skoro tylko sytuacja na to pozwoli.

SPRZEDAŻ OCTU I MYDŁA DO GOLENIA

Saint-Etienne. — Sprzedaż octu, nie podlegająca ograniczeniom, nie może być uzależnioną od nabywania przez spożywców innych produktów (tuszczów i t. p.).

Znaczek N. 3 z produktów mydlanych, przeznaczony do gołenia, a wydany początkowo na okres listopad ub. — luty b. r., jest w rzeczywistości ważny na czas od 1. I. 1943 do 30. 6. 1943. Gdyby nie było produktów do gołenia — może on być wymieniony na 100 gr. mydła toaletowego, 100 gr. mydła do nycia się lub 75 gr. mydła szarego.

KAMPANIA PRZECIW - GRUŻLICZA A BONY POMOCY KRAJ.

Vichy. — Pomiedzy 17 a 31 stycznia odbywać się będzie na terenie całej Francji — na życzenie nie ministerstwa zdrowia — sprzedaż bonów solidarności Pomocy Krajowej na rzecz walki z gruźlicą.

W okresie tym bony sprzedawane będą wyłącznie na wymieniony cel, a sumy osiągnięte ze sprzedaży bonów w każdym departamencie oddane zostaną na rzecz instytucji walczących z gruźlicą.

Zbiórki odbywać się będą na ulicach, w teatrach, barach i restauracjach, w domach prywatnych.

Organizatorzy zbiórki liczą na szczodrość ludności.

CO PISZE PRASA?

„Czarny rynek” z 1870 r. ...

„Le Soir de Lyon”. — „Wzrost cen produktów spożywczych, ogólny przyrost cen do sklepów — przywołują na pamięć obrazki Paryża z okresu strasliwej zimy i obłędnej 1870/71 r. Dla ciekawości przytoczymy tu kilka cen ówczesnych, które powinny być pomnzone przez 10, aby określić mogły ceny obecne:

500 gr. świeżego masła	60 fr.
500 „ słoniny	25 „
500 „ oliwy	300 „
500 „ pasztetu z zaj.	75 „
500 „ szynki	60 „
500 „ sera szwajc.	30 „
500 „ kura	60 „
500 „ mięsa psiego	8 „
500 „ miodu	12 „
500 „ jako świeże	3 „

„Gdy zaś wśród ludu szeregł się głód, gdy zjadano psy, koty i szury, gdy gospodynie zmuszone były przestawać w ogonkach na wielkim mrozie, a działo umierała szklami — klasa uprzywilejowana sprawiała ucztę w luksusowych restauracjach. Wpadł nam nawet w ręce medal z brązu, wybity na cześć znanego właściciela restauracji, Brébant w Paryżu, który został mu wręczony przez wdzięcznych klientów. Spożywał jego dobre obiady nie zauważając ani razu, że jedząc posiłek w mieście składającym się z 2 mil. mieszkańców, będących w stanie obłędnej, Ofiarodawcami byli m. inn. lady pisa-rze francuscy, jak: Ch. Edmond, G. de Goncourt, T. Renan, T. Blanc, Scherer, Nefftzer, Hébrard i t. p.”

Turecy wolą wrócić do kart żywnościowych ...

„Sept Jours”. — „Jedynym sposobem na usunięcie polajmego handlu jest przywrócenie wolnej sprzedaży. Wielu Francuzów tak myśli. Otóż Turcja przeprowadziła odnośnie doświadczenie, które okazało się katastrofalnym. We wrześniu ub. r. p. Saradzoglu, dając się powodować krytyką metod biurokratycznych przy rozdziale żywności — postanowił wrócić do wolnego handlu. Decyzja ta spotkała się z entuzjazmem ludności: sądziło się, że wroczą „czasy przedwojenne”. W kilka tygodni można było już stwierdzić całkowite niepowodzenie tej próby: rynek był „wolnym”, ale i całkiem „czarnym”. Mąka kosztowała po 60 fr. za kg., a oliwy, ryżu i jaryż nie można było wcale znaleźć po paru dniach. Rząd turecki musiał wrócić do racjonalizacji żywności”.

Karty ogrodnicze

Vichy. — W wypadkach zagubienia kart ogrodniczych — merowie gmin w obrębie których znajduje się dany ogród — przeprowadza dochodzenie w sprawie okoliczności zagubienia karty i uczciwości składającego deklarację — za pośrednictwem miejscowej żandarmerii.

W razie stwierdzenia nieuczciwości w deklaracji, dziewczę ogrodu — merowie obowiązani będą składać zażalenie na rece prokuratora.

O ile deklaracja zguby została potwierdzona — poszkodowany otrzyma nową kartę, po uprzednim odcięciu przedawnionych kuponów.

KONCERT MUZYKI SYMFONICZNEJ W NICEI

Sala „Casino Municipal” wypełniona po brzegi. Widocznie publiczność nie celowała z nazwiska dyrygenta Poulet. Osiobicie wiedziano tylko, iż prowadzi orkiestrę Colona w Paryżu, a więc musi być muzykiem pierwszorzędny. Rzeczywiście przesła wszelkie oczekiwania! Poulet jest wręcz bajecznym dyrygentem! Dokonał cudów prowadząc Pastoralną Beethovena, „Preludia” Liszta, „Thaunhausera” Wagnera. Przeciętą orkiestrą Kasyna pod batutą tego znakomitego dyrygenta brzmiała w pianach finezyjne, a w fortissimach imponująca polska. Każdy utwór promieniował jasnością, konsekwencją, muzykalnością i owian był potęgą. Sala rozbrzmiewała burzą oklasków.

Zesła

Dział literacki

Okres francuski w kulturze polskiej

Na przestrzeni przeszło tysiąclecia istnienia kultury polskiej, rozróżniamy w niej sześć zasadniczych okresów. Pierwszy to okres pogański, przedhistoryczny do r. 965, drugi — okres książęcy, duchowny i laicki (pierwszy okres historyczny) w latach 966—1250, trzeci — okres mieszczański (1250—1500), czwarty — okres kultury szlacheckiej (1500—1764), wreszcie piaty, to okres francuski w latach 1764—1830 i ostatni, szósty — okres kultury narodowej od r. 1831 do chwili bieżącej.

Rok 1764 jest rokiem wstąpienia na tron ostatniego króla polskiego Stanisława Augusta Poniatowskiego, człowieka wychowanego na wzorach francuskich, wykształconego głęboko, rozważanego w sztukach, otaczającego się ludźmi wiedzy i sztuki i starającego się wyprowadzić naród z anarchii politycznej i abnegacji umysłowej, panującej wszechwładnie za Sasów.

Nowy program pedagogiczny Komisji Edukacyjnej, szybko zmienia szkolnictwo z kościelnego na świeckie a scholastyka ustępuje miejsca francuskiemu podreżnikom naukowym i encyklopedyzmowi, zaś teorie Voltaire’a i Rousseau’a wypierają filozofie Arystotelesa.

Literatura usiłuje dopędzić umysłowość francuską, w miejsce baroku wnosi wolterianizm, uwzględniając przy tym elementy odradzającego się mistycyzmu i spirytualizmu, tkwiących silnie na dnie teorii rousseauistycznych.

Każda dziedzina została przeżyta, dogłębnie wpływała francuski. W towarzystwie mówiono w języku francuskim, czytano francuskie romanse, ubierano się po francusku i meblowano mieszkania na wzór francuski.

Dziedzina pojęć politycznych i społeczno — państwowych zaważnęli przedstawiciele najbardziej postępowych kierunków myśli francuskiej — Mercier de La Riviere, Malby i Rousseau, w szkołach wojskowych wykładali oficerowie francuscy, w teatrze grali w te przekłady Corneille’a, Racine’a i Voltaire’a. Nigdy żaden wpływ obcy nie opowiadał tak silnie wszystkich dziedzin.

T. T.

Wyzwanie

Nie wiem, czy długo żyć będę

Czemu?

Bo przeciwstawiam się ziemi.

Bo wytykam obłęd, oszustwem się brzydzę

I z podłych sztyde!

Robię porządek jak na gospodynie przystało

Choćby się zbrukalo!

Choćbyście mnie tysiącem plotek zarzucili

Panowie mili,

Spracowanymi rękami

Bronię będe Polaków przed polaczkami.

A więc może za wczesnie podnosicie głowy,

Ja przecież mogę być kamieniem węgielnym

Pod porządek nowy.

Aleksandra Machalska.

Hanka

Jest w Kraju dziewczyna pełna. I na imię ma Hanka. I wiosny ma jasne jak len, a oczy duże i błękitne...

I nie wiem dlaczego myślę zawsze o niej. I zawsze jej obraz stoi mi przed oczyma... jej zgrabna sylwetka...

Haniu droga! Dziewczyno o niebieskich oczach! o cudnym uśmiechu! Dziewczyno z dalekiego Kraju!

Że mi tu daleko, wśród obcych... Słyszysz? Że... Chcę żebyś była blisko jak dawniej.

Chcę patrzeć ci w oczy i trzymać cię za rękę... Chcę abyś się śmiała jak dawniej... Żebyś śpiewała jak dawniej... dla mnie... Jak dawniej... Czarowne to były chwile, chwile niezapomniane... Chwile, co

we wspomnieniach do końca życia zostaną. W najmiłszych wspomnieniach z młodości...

„Jest w Kraju dziewczyna pełna... I ma imię Hanka... Hania... I oczy ma błękitne...”

W. Nasitowski.

HUMOR I SATYRA

Cui prodest

Gdy patrzę na piąckie miny, Szczech flaszek słyszę, pisk dziewczyny,

Wiem: wasze hasła i doktryny — To tylko z naszej nędzy — kpiny!

Dlatego

Nie pytam nigdy pijaka: „Ideowość twoja jaka?” Bowiem z góry jest mi znana: Pijańca.

Józef Mondscheim.

PRZY KUPNIE PRODUKTÓW WŁÓKIENNICZYCH

Vichy. — Dla usprawnienia kontroli znaczków włókienniczych władze zarządziły w swoim czasie, iż kupcy winni sami odcinać niezbędne „punkty”, a nie mają prawa przyjmować już oderwanych znaczków tej kategorii. Za przyjęcie odciętych znaczków właścicielka jednego ze sklepów paryskich została skazana na 5.000 fr.

Imp. de la PRESSE LYONNAISE 11 rue de la Charité, LYON (Rhône) Le Gérant: R. BOUCHER

OGŁOSZENIA

DO Pp. ABONENTÓW OPASKOWYCH

Przy zmianie adresu prosimy o nadsyłanie starej opaski oraz 2 fr. —

w znaczkach pocztowych — na koszty nowej klasy adresowej.

Administracja.